

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE**

**KLASA: UP/II-034-02/22-01/505
URBROJ: 354-02/13-22-9
Zagreb, 1. rujna 2022.**

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, OIB: 95857869241, u vijeću sastavljenom od članova: Maje Kuhar, predsjednice, te Karmele Dešković i Jasnice Lozo, članica, povodom žalbi žalitelja Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb, OIB: 49776278191, kojeg kao opunomoćenik zastupa Marijan Vešligaj, odvjetnik iz Odvjetničkog društva Vešligaj i Sliepčević j.t.d., Zagreb, OIB: 96853250825, i žalitelja Trames d.o.o., Dubrovnik, OIB: 80480322314, na izmjenu dokumentacije o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0008754 te ispravci objave broj: 2022/S F14-0014588, 2022/S F14-0016104, 2022/S F14-0019743, 2022/S F14-0021577, 2022/S F14-0023339, 2022/S F14-0025334 i 2022/S F14-0028642, predmet nabave: izrada projektne dokumentacije za modernizaciju željezničke pruge na dionici Zagreb Glavni kolodvor-Hrvatski Leskovac, naručitelja HŽ-Infrastruktura d.o.o., Zagreb, OIB: 39901919995, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14, 98/19 i 41/21) i članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16, dalje u tekstu: ZJN 2016) donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništavaju se točke 4.4. i 6.2. c) dokumentacije o nabavi objavljene 15. srpnja 2022. u dijelu zahvaćenom nezakonitošću, kako je navedeno u obrazloženju ovog Rješenja, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0008754 te ispravci objave broj: 2022/S F14-0014588, 2022/S F14-0016104, 2022/S F14-0019743, 2022/S F14-0021577, 2022/S F14-0023339, 2022/S F14-0025334 i 2022/S F14-0028642, predmet nabave: izrada projektne dokumentacije za modernizaciju željezničke pruge na dionici Zagreb Glavni kolodvor-Hrvatski Leskovac, naručitelja HŽ-Infrastruktura d.o.o., Zagreb.
2. Nalaže se naručitelju HŽ-Infrastruktura d.o.o., Zagreb da u roku od 8 dana od dana javne objave ovog Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.781,25 kuna/ 767,30 eura¹.
3. Nalaže se naručitelju HŽ-Infrastruktura d.o.o., Zagreb da u roku od 8 dana od dana javne objave ovog Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žalitelju Trames d.o.o., Dubrovnik troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna/663,61 eura.

¹ Prema fiksnom tečaju 7,53450 kuna za 1 euro

O b r a z l o Ź e n j e

Naručitelj HŽ-Infrastruktura d.o.o., Zagreb objavio je 7. ožujka 2022. u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN RH) poziv na nadmetanje i dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2022/S 0F5-0008754, predmet nabave: izrada projektne dokumentacije za modernizaciju željezničke pruge na dionici Zagreb Glavni kolodvor-Hrvatski Leskovac. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda pri čemu su kriteriji i njihov relativni značaj cijena ponude (bez PDV-a) 25 bodova te specifično iskustvo stručnjaka 75 bodova.

Naručitelj je u nastavku postupka u više navrata objavljivao izmjene dokumentacije o nabavi i shodno tome Ispravke Obavijesti o izmjenama ili dodatnim informacijama. Zadnju izmjenu dokumentacije o nabavi naručitelj je objavio 15. srpnja 2022. (dokument „95_Izmjene (7).pdf“ te ujedno pročišćeni tekst dokumentacije o nabavi). Izmijenjeni troškovnik objavljen je 19. srpnja 2022.

Na sadržaj izmjene dokumentacije o nabavi objavljene 15. srpnja 2022. žalbe su 25. srpnja 2022. ovome tijelu putem sustava e-Žalba izjavili žalitelji Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb, kojeg kao opunomoćenik zastupa Marijan Vešligaj, odvjetnik iz Odvjetničkog društva Vešligaj i Sliepčević j.t.d., Zagreb, i Trames d.o.o., Dubrovnik.

Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb žalbom osporava zakonitost pojedinih odredbi izmjene dokumentacije o nabavi zahvaćene nezakonitošću, predlaže poništiti te odredbe, uz naknadu troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna.

Žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik u žalbi ukazuje na nezakonitost pojedinih odredbi izmjene dokumentacije o nabavi, predlaže poništiti pobijane izmjene dokumentacije o nabavi zahvaćene nezakonitošću, uz naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna.

U odgovorima na žalbe naručitelj u bitnome osporava žalbene navode te predlaže odbiti žalbe i zahtjeve za naknadom troškova žalbenog postupka kao neosnovane.

Tijekom postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od objave u EOJN RH, dokumentacije o nabavi, izmjene dokumentacije o nabavi od 15. srpnja 2022. te ostalih dokaza.

Žalbe žalitelja Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb i Trames d.o.o., Dubrovnik su dopuštene, uredne, pravodobne i izjavljene od ovlaštene osobe.

Žalbe žalitelja Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb i Trames d.o.o., Dubrovnik su osnovane.

Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb osporava zakonitost izmjene točke 4.4. dokumentacije o nabavi kojom je uveden uvjet zaposlenja na puno radno vrijeme za vrijeme trajanja usluge ključnih stručnjaka 1, 2 i 3 kod ponuditelja ili člana zajednice ponuditelja. Žalitelj smatra da je navedenim povrijeđen članak 256. stavak 3. ZJN 2016, a u vezi s člankom 259. stavak 1. ZJN 2016 te predstavlja i osobito bitnu povredu postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. točke 7. ZJN 2016, što je potvrđeno i Zaključkom o pravnom shvaćanju sa sjednice Državne komisije održane 18. prosinca

2018., navodi žalitelj. U točki 6.2. c) dokumentacije o nabavi naručitelj je izmjenom propisao novi dokaz: “za stručnjake 1 – 3 u vidu dokaza/dokumenta o radnopravnom statusu kojima se dokazuje da su zaposlenici ponuditelja/člana zajednice na puno radno vrijeme“, te je tako uvjet zaposlenja stručnjaka odredio kao posebni uvjet za izvršenje ugovora. Žalitelj dalje navodi da naručitelj ne može kao uvjet sposobnosti zahtijevati da gospodarski subjekt ima zaposlene stručnjake s obzirom na to da iz relevantnih odredbi ZJN 2016 proizlazi da se minimalna razina sposobnosti koja osigurava da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi osigurava angažmanom stručnjaka neovisno o tome pripada li izravno gospodarskom subjektu. U konkretnom slučaju naručitelj je određivanjem osporavanog uvjeta kao posebnog uvjeta za izvršenje ugovora htio zaobići primjenu članku 268. stavak 1. točka 4. ZJN 2016, zbog čega je nezakonitost potrebno utvrđivati uzimajući u obzir i članak 256. stavak 3. i članak 268. stavak 1. točka 4. ZJN 2016. Opisani način tumačenja iznesen je u pravnom shvaćanju i primjedbama ovoga tijela u rješenju KLASA: UP/II-034-02/20-01/1055, ističe žalitelj. Budući da je naručitelj osporavanim izmjenama točke 4.4. dokumentacije o nabavi odredio uvjet koji prelazi minimalne razine sposobnosti, žalitelj smatra da je točka 4.4. dokumentacije o nabavi protivna članku 256. stavak 3. ZJN 2016, a u vezi s člankom 259. stavak 1. ZJN 2016. Naručiteljevo pozivanje na članak 278. ZJN 2016 irelevantno je, navodi žalitelj, zbog toga što isti daje mogućnost traženja izvršenja određenih ključnih zadataka, odnosno poslova izravno od strane samog ponuditelja ili člana zajednice ponuditelja. Zaposlenje ključnog stručnjaka na puno radno vrijeme za vrijeme trajanja ugovora kod ponuditelja ili člana zajednice ponuditelja nije nužno za ostvarenje svrhe iz članka 278. ZJN 2016. Pritom žalitelj ističe da samo jedan ponuditelj u Republici Hrvatskoj, koji se bavi projektiranjem željeznica, ima zaposlenog elektroenergetskog stručnjaka s traženim specifičnim iskustvom. Taj ponuditelj je Granova d.o.o. koja zapošljava Mateja Zelića s navedenim referencama. Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb smatra da se ovakvim propisivanjem obveze zapošljavanja stručnjaka narušava tržišno natjecanje i pogoduje navedenom ponuditelju.

Žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik također osporava zakonitost izmjene izvršene u točki 4.4. dokumentacije o nabavi, koju smatra diskriminirajućom te u suprotnosti s odredbama članka 278. ZJN 2016. Smatra da naručitelj ni u kojem slučaju ne smije zahtijevati od gospodarskih subjekata da imaju zaposlene određene stručnjake i to na puno radno vrijeme, što je i uvriježena praksa ovoga tijela. Identična argumentacija se može primijeniti i na izmjene točke 6.2.c. dokumentacije o nabavi, navodi žalitelj. Navedene izmjene dokumentacije o nabavi, po mišljenju žalitelja, pooštravaju uvjete izvorne dokumentacije o nabavi.

Očitujući se na žalbene navode naručitelj u bitnome ističe da predmetna izmjena ne predstavlja uvjet tehničke ili stručne sposobnosti te se ne može raditi o prelaženju minimalne razine sposobnosti. U tom smislu je promašeno i bespredmetno pozivanje na Zaključak o pravnom shvaćanju sa sjednice Državne komisije, slijedom čega nema niti osobito bitne povrede postupka javne nabave. U nastavku očitovanja naručitelj objašnjava kako mu je predmetnim stručnjacima 1, 2 i 3 bila namjera osigurati veću kvalitetu projekata jer loši projekti značajno povišuju cijenu radova i produžuju izvođenje. Također navodi da je propisao ovaj zahtjev poučen svojim dosadašnjim negativnim iskustvom iz sličnih ugovora kako bi osigurao da predmet nabave odnosno usluga bude pravovremeno i uredno izvršena.

Ocjenjujući osnovanost žalbenog navoda uvidom u pročišćeni tekst izmjena dokumentacije o nabavi objavljen 15. srpnja 2022. (dalje u tekstu: dokumentacija o nabavi) utvrđeno je da se isti sastoji od dijela A. Upute ponuditeljima i dijela B. Opis posla. Također je utvrđeno da je naručitelj označio izmjene plavom bojom.

Nadalje, točku 4.3. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima), u kojoj su

propisani uvjete tehničke i stručne sposobnosti, naručitelj nije mijenjao (navedeno je također vidljivo iz dokumenta „95_Izmjene (7).pdf“). U točki 4.3. dio b) gdje je naručitelj tražio izjavu gospodarskog subjekta o stručnjacima koji će sudjelovati u provedbi ugovora, naručitelj je u bitnome propisao da gospodarski subjekt mora dokazati da će za izvršenje ugovora imati na raspolaganju tim od šest stručnjaka koji posjeduju obrazovne i stručne kvalifikacije te stručno iskustvo kako je propisano Uputama ponuditeljima.

U spornoj točki 4.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) naslova Oslanjanje na sposobnosti drugih gospodarskih subjekata, vidljiva je izmjena koja se sastoji u tome da je naručitelj po prvi puta propisao da sukladno članku 278. ZJN 2016 zahtijeva da u izvršenju ovog predmeta nabave izravno sam ponuditelj ili član zajednice ponuditelja raspolaže stručnjacima koji će biti odgovorni za izradu idejnih i glavnih projekata željezničkog gornjeg ustroja, konstruktorskih građevina i željezničkog elektroenergetskog infrastrukturnog podsustava. Zbog toga ponuditelj koji nastupa samostalno ili član zajednice gospodarskih subjekata koji će pružati predmetne usluge mora imati zaposlene stručnjake 1, 2 i 3 što će dokazati tako da dostavi dokaze/dokumente o njihovom radnopravnom statusu na puno radno vrijeme za vrijeme trajanja usluge (npr. potvrda (elektronički zapis) Zavoda za mirovinsko osiguranje ili drugi jednakovrijedni dokument). Za ostale usluge ponuditelj se može osloniti na sposobnosti drugih gospodarskih subjekata kako slijedi. Preostali dio točke 4.4. ostao je neizmijenjen. U njemu je dalje u bitnome propisano da se radi dokazivanja ispunjavanja kriterija ekonomske i financijske sposobnosti (točka 4.2.) te tehničke i stručne sposobnosti (točke 4.3.), gospodarski subjekt može u postupku javne nabave osloniti na sposobnost drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu njihova međusobnog odnosa (sukladno članku 273. ZJN 2016) te su propisana pravila o oslanjanju.

Točka 6.2. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) sadrži odredbe o sadržaju ponude odnosno naručitelj je u podtočki a) propisao koje sve dokumente mora sadržavati ponuda, u podtočki b) sadržane su odredbe o dostavi ažuriranih popratnih dokumenata (do Odluke o odabiru), a u podtočki c) o dostavi ostalih dokumenata (nakon izvršenosti Odluke o odabiru, a do potpisa Ugovora), gdje je naručitelj, između ostalog, za stručnjake 1 do 3 tražio dostaviti dokaze/dokumente o radnopravnom statusu kojima se dokazuje da su zaposlenici ponuditelja/člana zajednice na puno radno vrijeme (npr. potvrda (elektronički zapis) Zavoda za mirovinsko osiguranje ili drugi jednakovrijedni dokument).

Među strankama je, dakle, sporna zakonitost točke 4.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) koja je izmijenjena na način da je naručitelj kod izvršenja ovog predmeta nabave uveo uvjet da ponuditelj ili član zajednice ponuditelja ima na puno radno vrijeme zaposlene ključne stručnjake 1, 2 i 3 koji će biti odgovorni za izradu određenih idejnih i glavnih projekata, pozivajući se pritom na odredbu članka 278. ZJN 2016.

Člankom 278. ZJN 2016 propisano je da u slučaju ugovora o javnoj nabavi radova, ugovora o javnoj nabavi usluga ili ugovora o javnoj nabavi robe koji uključuju poslove postavljanja ili instalacije, javni naručitelj može zahtijevati da određene ključne zadatke, odnosno poslove obavlja izravno sam ponuditelj ili član zajednice ponuditelja. Navedena odredba dio je Pododjeljka 5. Odjeljka C Dokazivanje kriterija za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, a sadrži odredbe o oslanjanju na sposobnost drugih subjekata.

Dakle, citirana zakonska odredba predstavlja svojevrsnu iznimku od pravila da se gospodarski subjekt može radi dokazivanja ispunjavanja uvjeta ekonomske i financijske te tehničke i stručne sposobnosti osloniti na sposobnost drugih subjekata. Naime, u slučaju da naručitelj želi da određene ključne zadatke, odnosno poslove obavlja izravno sam ponuditelj ili član zajednice ponuditelja, a ne gospodarski subjekt na čiju se sposobnost ponuditelj ili član zajednice ponuditelja namjerava osloniti, naručitelj ima

zakonsku ovlast tražiti obavljanje ključnih zadataka odnosno poslova od ponuditelja odnosno člana zajednice ponuditelja. Pri tome, članak 278. ZJN 2016 ne sadrži nikakve odredbe vezano za angažiranost tehničkih stručnjaka tih ponuditelja odnosno ne uvjetuje da angažirani tehnički stručnjaci moraju biti zaposlenici ponuditelja. Štoviše, odredba članka 256. stavka 3. ZJN 2016 propisuje da prilikom određivanja kriterija za odabir gospodarskog subjekta (tehnička i stručna sposobnost) javni naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Dakle, minimalna razina sposobnosti predstavlja onaj uvjet koji je prema procjeni naručitelja dostatan pokazatelj da neće biti ugrožena sposobnost odabranog ponuditelja da izvrši ugovor o javnoj nabavi. Prema Direktivi 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. koja je u cijelosti implementirana u ZJN 2016, suština je u tome da se uvjeti sposobnosti postave na dovoljno niskoj razini kako bi se konkretan postupak javne nabave učinio pristupačnim i privlačnim sve većem broju ponuditelja, kako bi se kroz tržišno natjecanje ostvarila što veća kvaliteta ponuda. S tim u svezi potrebno je uputiti na odredbu članka 268. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 kojom je propisano da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta može dokazati i podacima o angažiranim tehničkim stručnjacima ili tehničkim tijelima, neovisno o tome pripadaju li izravno gospodarskom subjektu. Dakle, ZJN 2016 kod kriterija za odabir gospodarskog subjekta (uvjeta sposobnosti) ne predviđa da angažirani tehnički stručnjaci moraju biti zaposlenici ponuditelja, dok je u konkretnom slučaju naručitelj upravo taj uvjet odredio kao poseban uvjet za izvršenje ovog predmeta nabave (vidljivo i iz točke 9.2. Uvjeti za izvršenje ugovora).

Dakle, prema ocjeni ovog tijela, propisivanjem uvjeta zaposlenja stručnjaka na način kako je to naručitelj odredio u točki 4.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima), zapravo predstavlja zaobilaženje primjene članka 268. stavka 1. točke 4. ZJN 2016. Isto tako, zaposlenje ključnog stručnjaka na puno radno vrijeme za vrijeme trajanja ugovora kod ponuditelja ili člana zajednice ponuditelja nije nužno za ostvarenje svrhe iz članka 278. ZJN 2016, kako na to pravilno ukazuje žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb.

Slijedom svega navedenog, ovo tijelo ocjenjuje da je naručitelj, u konkretnom slučaju nametanjem obveze ponuditeljima da u izvršenju ovog predmeta nabave raspolažu stručnjacima 1, 2 i 3 koji će biti odgovorni za izradu idejnih i glavnih projekata željezničkog gornjeg ustroja, konstruktorskih građevina i željezničkog elektroenergetskog infrastrukturnog podsustava, koji kod njih moraju biti zaposleni na puno radno vrijeme za vrijeme trajanja usluge postupio protivno odredbama ZJN 2016, slijedom čega su žalbeni navodi u tom dijelu osnovani.

Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb navodi da naručitelj spornom odredbom pogoduje gospodarskom subjektu Granova d.o.o., međutim, žalitelj svoje navode nije dokazao sukladno članu 403. stavku 2. ZJN 2016 pa je ovaj dio žalbenog navoda ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb dalje osporava izmjene izvršene u točki 8.3. b) dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) za koje smatra da ne omogućavaju učinkovito nadmetanje, odnosno protivne su člancima 4. stavak 3. i 285. stavak 1. ZJN 2016. Žalitelj navodi da je osporavanim izmjenama naručitelj izmijenio kriterije vrednovanja ponuda jer je kao dodatni kriterij vrednovanja ponuda za ključne stručnjake 1, 2 i 3 uveo bodovanje poznavanja hrvatskog jezika u govoru i pismu s dodatnih 5 bodova za svakog stručnjaka te su kriteriji za odabir ponude, umjesto prethodnih omjera 40% cijena ponude i 60% specifično iskustvo stručnjaka, određeni s 25% cijena ponude i 75% specifično iskustvo stručnjaka. Iz osporavanih izmjena proizlazi, navodi žalitelj, da je u korist dodjeljivanja bodova ključnim stručnjacima 1, 2 i 3 koji poznaju hrvatski jezik

u govoru i pismu smanjen udio cijene ponude u kriterijima za odabir ponude, i to na način da poznavanje hrvatskog jezika ključnih stručnjaka vrednuje s ukupno 15 bodova, što iznosi čak 60% udjela u cijeni ponude. Naručitelj je zapravo tek sada u izmjenama dokumentacije o nabavi kao važan kriterij za odabir ponude identificirao poznavanje hrvatskog jezika. Poznavanje hrvatskog jezika angažiranih ključnih stručnjaka u konkretnom predmetu nabave izrade projektne dokumentacije ne može značajno utjecati na razinu uspješnosti izvršenja predmetnog ugovora o javnoj nabavi, smatra žalitelj. Jednaku kvalitetu izvršenja moguće je osigurati s ključnim stručnjacima koji poznaju hrvatski jezik i ključnim stručnjacima koji ne poznaju hrvatski jezik, ali bi se za komuniciranje osiguralo prevođenje. Poznavanje hrvatskog jezika ne može dati nikakvu dodanu vrijednost ponudi pa je, prema mišljenju žalitelja, postavljanje poznavanja hrvatskog jezika u govoru i pismu kao kriterija odabira ponude protivno članku 284. stavku 2. ZJN 2016.

Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb dalje navodi da iako poznavanje hrvatskog jezika ne daje dodanu vrijednost ponudi, smatra da je u konkretnom slučaju ipak od velikog utjecaja na nadmetanje. Žalitelj u tu svrhu daje dva primjera pretjeranog značaja koji se daje spornom kriteriju za odabir ponude odnosno simulira dvije situacije. U prvoj situaciji, navodi dvije ponude ponuditelja A i ponuditelja B, gdje ponuditelj A ima cijenu ponude bez PDV-a 10.000.000,00 kuna te njegovi ključni stručnjaci 1, 2 i 3 ne poznaju hrvatski jezik u govoru i pismu, dok ponuditelj B ima cijenu ponude bez PDV-a 23.250.000,00 kuna, ali njegovi ključni stručnjaci 1, 2 i 3 poznaju hrvatski jezik u govoru i pismu. Kod prve simulirane situacije žalitelj je analizom došao do zaključka da ponuditelj A s ponudenom znatno nižom cijenom ponude i jednakim specifičnim iskustvom ključnih stručnjaka u odnosu na stručnjake iz ponude ponuditelja B ne može biti konkurentan u odnosu na ponuditelja B s cijenom ponude u visini procijenjene vrijednosti nabave. Ključni kriterij bi bio poznavanje hrvatskog jezika, a koje nikako ne može toliko značajno utjecati na uspješnost izvršenja predmetnog ugovora o javnoj nabavi odnosno isti je zapravo postao eliminirajući uvjet za gospodarske subjekte. Kada bi se poznavanje hrvatskog jezika i prihvatilo kao relevantni kriterij za odabir ponude, isto ne može opravdavati tako veliku razliku u bodovanju, osobito jer predmet ove nabave nije, primjerice, usluga savjetovanja naručitelja pa da bi temeljem toga na uspješnost izvršenja usluge značajno utjecalo poznavanje hrvatskog jezika. Čak i kada bi se uzelo da je poznavanje hrvatskog jezika (umjesto stručnog prevođenja) davalo određenu dodatnu vrijednost ponudi, žalitelj navodi da zasigurno to nije potrebno za tri stručnjaka, već bi bilo dovoljno da i samo jedan stručnjak koji bi poznavao hrvatski jezik mogao bi prevoditi stručnu terminologiju na sastancima (budući se radi o stručnjacima srodnih struka). U drugoj situaciji, ponuditelj A i ponuditelj B imaju iste prethodno navedene iznose ponude bez PDV-a, s time da kod ponude A svi ključni stručnjaci imaju po četiri glavna projekta, a kod ponude B po pet glavnih projekta u kojima su stručnjaci sudjelovali na traženim pozicijama. Kod druge simulirane situacije, žalitelj je analizom došao do zaključka da će ponuda ponuditelja A, sa značajno nižom cijenom za specifično iskustvo ključnih stručnjaka koje je gotovo identično iskustvu ključnih stručnjaka ponuditelja B, ostvariti u konačnici manje bodova od ponuditelja B koji je ponudio cijenu ponude u visini procijenjene vrijednosti nabave, a za ključne stručnjake ima samo jedan projekt više od ponuditelja A. Iz navedenog žalitelj zaključuje da je naručitelj izmijenio relativni značaj kriterija za odabir ponude na način koji onemogućava učinkovito nadmetanje zbog toga što zanemaruje razliku u iskustvu ključnih stručnjaka daje nerazmjerni značaj u bodovanju. Naručitelj je do spoznaje o velikoj važnosti predmetnih elemenata kriterija za odabir (poznavanje hrvatskog jezika i stručno iskustvo stručnjaka) u odnosu na kriterij cijene došao nakon pokretanja predmetnog postupka nabave, koja saznanja nije imao u trenutku pokretanja ovog postupka.

Žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik također osporava izmjene učinjene u točki 8.3. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) koje smatra nepotrebna, diskriminirajućima te iste izmjene narušavaju načela jednakog tretmana, razmjernosti i tržišnog natjecanja. Ukazuje na činjenicu da naručitelj u izvornoj dokumentaciji o nabavi nije propisao uvjet poznavanja hrvatskog jezika te smatra da na taj način naručitelj izravno pogoduje samo i isključivo gospodarskim subjektima koji imaju na raspolaganju tehničke stručnjake koji poznaju hrvatski jezik. Nejasno je na koji način naručitelj očekuje da će ovlašteni inženjer elektrotehnike ili građevinarstva kontaktirati s državnim institucijama ili sudjelovati u javnoj raspravi s građanstvom i lokalnom samoupravom. Naručitelj posve pogrešno razumije ulogu projektanta i ne radi distinkciju između voditelja ugovora ili voditelja projekta ili predstavnika izvršitelja usluge te projektanta koji izrađuje projektnu dokumentaciju jer, navodi dalje, projektanti neće biti uključeni u PR djelatnosti pa da im je potrebno posjedovanje znanja hrvatskog jezika. Navedene izmjene dokumentacije o nabavi, po mišljenju žalitelja, pooštravaju uvjete izvorne dokumentacije o nabavi.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da poznavanje hrvatskog jezika nije propisano kao uvjet tehničke ili stručne sposobnosti ili kao eliminacijski kriterij, već kao kriterij za odabir ponude, da ne diskriminira niti jednog ponuditelja niti ga stavlja u nepovoljniji položaj, a poznavanje hrvatskog jezika smatra objektivnom prednošću. Također ovdje navodi obrazloženje zahtjeva sadržano u točki 8.3. dokumentacije o nabavi. Ukazujući na rješenje ovoga tijela doneseno u žalbenom postupku KLASA: UP/II-034-02/21-01/695, ističe da se i ovdje radi o izradi studije na okoliš te projekte dokumentacije s ishodaženjem lokacijske i građevinske dozvole.

Ocjenujući žalbene navode izvršen je uvid u dokumentaciju o nabavi, Dio A. Upute ponuditeljima, te je utvrđeno da je naručitelj u točki 2.1. Opis predmeta nabave, između ostalog, propisao da je temeljem Projektnog zadatka (poglavlje E dokumentacije o javnoj nabavi) i Studija izvodljivosti (poglavlje G dokumentacije o javnoj nabavi) potrebno razraditi zadano na razini idejnih i glavnih projekata te ishoditi potrebne dozvole odnosno izraditi sljedeću projektnu dokumentaciju: 1. Studiju utjecaja na okoliš za Projekt rekonstrukcije postojećeg i izgradnje drugog kolosijeka na željezničkoj pruzi M202 Zagreb GK – Rijeka, dionica Zagreb GK – Hrvatski Leskovac 2. Idejni projekti s pripadajućim elaboratima i dokumentacijom potrebnom za ishođenje lokacijske dozvole 3. Glavni projekti s pripadajućim elaboratima i dokumentacijom za ishođenje građevinskih dozvola, 4. Dokumentacija potrebna za rješavanje imovinsko – pravnih odnosa i osiguranje dokaza pravnog interesa 5. Tehnički dio natječajne dokumentacije za radove i stručni nadzor.

U točki 2.4. dokumentacije o nabavi naručitelj je propisao obvezu odabranog ponuditelja sudjelovati na sastancima na kojima moraju prisustvovati svi ključni stručnjaci.

U točki 2.5. dokumentacije o nabavi naručitelj je, između ostalog, propisao da predviđeni rok završetka pružanja usluga obuhvaća i ishođenje lokacijskih i građevinskih dozvola.

U točki 9.2. dokumentacije o nabavi naslova Uvjeti za izvršenje ugovora, naručitelj je propisao da tehnička dokumentacija mora biti izrađena na hrvatskom jeziku. Sva korespondencija i svi sastanci između izvršitelja i naručitelja obavljat će se na hrvatskom jeziku. Sve koordinacije i sastanci s naručiteljem održavati će se na području Republike Hrvatske u prostorijama naručitelja.

Pregledom Dijela B. dokumentacije o nabavi naziva Opis posla, vidljivo je da je naručitelj predvidio održavanje redovnih i izvanrednih sastanaka, a sva komunikacija će biti na hrvatskom jeziku.

Uvidom u troškovnik utvrđeno je da je naručitelj, između ostalog, tražio izradu

studije utjecaja na okoliš i ishođenje rješenja o prihvatljivosti zahvata na okoliš, izradu idejnog projekta svih struka s pripadajućom dokumentacijom, podlogama i ishođenjem lokacijske dozvole, izradu ostalih potrebnih elaborata/dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole.

Nadalje, uvidom u spornu točku 8.3. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) naziva Kriterij za odabir ponude, dio (b) Specifično iskustvo stručnjaka, utvrđeno je da je naručitelj propisao da ponuditelj po ovom kriteriju može dobiti najviše 75 bodova. Naručitelj će svakoj ponudi dodijeliti odgovarajući broj bodova sukladno tablici u nastavku. Sukladno toj tablici, naručitelj će uz broj idejnih/glavnih/izvedbenih projekata, dodatno (posebno) bodovati poznavanje hrvatskog jezika u govoru i pismu s 5 bodova, i to stručnjaku 1 (projektant – stručnjak za željeznički gornji ustroj), stručnjaku 2 (projektant - stručnjak za konstruktorske građevine) te stručnjaku 3 (projektant - stručnjak za elektroenergetski infrastrukturni podsustav). Za stručnjaka 4 (projektant prometno–upravljačkog i signalno-sigurnosnog infrastrukturnog željezničkog podsustava) naručitelj nije predvidio bodovanje poznavanja hrvatskog jezika u govoru i pismu. Naručitelj je tražene kriterije obrazložio navodeći da je poznavanje hrvatskog jezika u govoru i pismu jasno i direktno povezano s predmetom nabave. Navedeno se traži s obzirom na procijenjenu vrijednost nabave te ozbiljnost i složenost predmeta nabave kao i predviđeno trajanje ugovora te ključni utjecaj kvalitete stručnjaka na izvršavanje usluga koje su predmet nabave. Hrvatski jezik predstavlja službeni jezik Europske unije i s obzirom da će se sva pisana i usmena komunikacija odvijati na hrvatskom jeziku, tražene isporučevine moraju biti izrađene na hrvatskom jeziku i da navedeno može utjecati na kvalitetu, organizaciju i koordinaciju aktivnosti vezano uz predmet nabave iz navedenog se poznavanje hrvatskog jezika boduje. Nadalje, za predviđeno trajanje ugovora za izvršenje usluge, navedeni stručnjaci također ostvaruju kontakte sa svim javnopravnim tijelima Republike Hrvatske u kojima je hrvatski jezik službeni i jedini jezik komunikacije (razne državne i ostale institucije, ministarstva, lokalna uprava, održavanje javnih rasprava s građanstvom, lokalno stanovništvo) te je naručitelju od presudne važnosti da se komunikacija odvija nesmetano, kvalitetno i kontinuirano. Znanje hrvatskog jezika je relevantno zbog potrebe za kontinuiranom usmenom i pismenom korespondencijom s navedenim tijelima te obveze za izradom dokumentacije na hrvatskom jeziku u zadanim rokovima.

Među strankama je, dakle, sporna zakonitost dokumentacije o nabavi u dijelu kriterija za odabir ponude propisanog u točki 8.3. b) – stručno iskustvo stručnjaka, točnije, sporno je da li je naručitelj tražeći za ključne stručnjake 1, 2 i 3 uvjet poznavanje hrvatskog jezika u govoru i pismu postupio nezakonito.

Člankom 4. stavkom 3. ZJN 2016 propisano je da je naručitelj obvezan primjenjivati odredbe tog Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Člankom 284. stavkom 2. ZJN 2016 propisano je da kriteriji iz stavka 1. tog članka mogu obuhvaćati na primjer: 1. kvalitetu, uključujući tehničku vrijednost, estetske i funkcionalne značajke, pristupačnost, rješenje za sve korisnike, društvene, okolišne i inovativne značajke te trgovanje i uvjete trgovanja, 2. organizaciju, kvalifikacije i iskustvo osoblja angažiranog na izvršenju određenog ugovora, ako kvaliteta angažiranog osoblja može značajno utjecati na razinu uspješnosti izvršenja ugovora, ili 3. usluge nakon prodaje i tehničku pomoć, uvjete isporuke kao što su datum isporuke, proces isporuke i rok isporuke ili rok izvršenja.

Člankom 285. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje.

Dakle, naručitelj uvjet poznavanja hrvatskog jezika u govoru i pismu nije propisao

kao uvjet tehničke i stručne sposobnosti, već u okviru kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude. Slijedom navedenog, naručitelj neće isključiti sudjelovanje stručnjaka koji ne poznaju hrvatski jezik, već ponuditelj za takvog stručnjaka koji neće zadovoljavati navedeni uvjet neće dobiti bodove po tom kriteriju. Naručitelj je propisao da je dio predmeta ove nabave i izrada studije utjecaja na okoliš te projekte dokumentacije s ishodom lokacijske i građevinske dozvole. Također, naručitelj je bodovanje spornog kriterija obrazložio navodeći da hrvatski jezik predstavlja službeni jezik Europske unije i s obzirom da će se sva pisana i usmena komunikacija odvijati na hrvatskom jeziku, tražene isporučevine moraju biti izrađene na hrvatskom jeziku, a da navedeno može utjecati na kvalitetu, organizaciju i koordinaciju aktivnosti vezano uz predmet nabave. Nadalje, za predviđeno trajanje ugovora za izvršenje usluge, navedeni stručnjaci također ostvaruju kontakte sa svim javnopravnim tijelima Republike Hrvatske u kojima je hrvatski jezik službeni i jedini jezik komunikacije (razne državne i ostale institucije, ministarstva, lokalna uprava, održavanje javnih rasprava s građanstvom, lokalno stanovništvo) te je naručitelju od presudne važnosti da se komunikacija odvija nesmetano, kvalitetno i kontinuirano. Znanje hrvatskog jezika je relevantno zbog potrebe za kontinuiranom usmenom i pismenom korespondencijom s navedenim tijelima te obveze za izradom dokumentacije na hrvatskom jeziku u zadanim rokovima.

S obzirom na sve prethodno navedeno, prema ocjeni ovog tijela, kriterij poznavanja hrvatskog jezika u govoru i pismu nije ne predstavlja kriterij odabira čije bi bodovanje u konkretnom slučaju predstavljalo povredu načela javne nabave niti se radi o diskriminatornom uvjetu. Sve navedeno ukazuje na nespornu povezanost predmetnog kriterija s predmetom nabave te je slijedom navedenog, ocijenjeno da traženi kriterij poznavanja hrvatskog jezika nije diskriminirajući i nije protivan odredbama ZJN 2016 pa je žalbeni navod žalitelja u tom dijelu ocijenjen neosnovanim.

Vezano za dio žalbenog navoda žalitelja Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb kojim osporava traženo stručno iskustvo stručnjaka u točki 8.3. b) dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima, navod iznesen kod simulacije druge situacije), ističe se da je žalitelj s tim navodom zakasnio, budući da osporava dio dokumentacije o nabavi koji nije mijenjan 15. srpnja 2022. odnosno nije uopće mijenjan, već je isti propisan još u prvotnoj dokumentaciji o nabavi objavljenoj 7. ožujka 2022. S obzirom na to da je člankom 406. stavkom 1. točkom 1. ZJN 2016 propisano da se žalba u odnosu na sadržaj poziva ili dokumentacije o nabavi u otvorenom postupku izjavljuje u roku od deset dana od dana objave poziva na nadmetanje, rok je istekao 17. ožujka 2022. pa je žalitelj s predmetnim žalbeni navodom iz žalbe izjavljene 25. srpnja 2022. evidentno zakasnio.

Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb zaključno osporava ostavljeni rok za dostavu ponuda za koji smatra da je određen protivno članku 240. stavak 2. ZJN 2016. Svoj navod žalitelj temelji na činjenici da se predmetne izmjene dokumentacije o nabavi sastoje od 21 točke kojima je dokumentacija o nabavi izmijenjena u najvažnijim dijelovima. Tako žalitelj navodi da je izmijenjen (proširen) opseg predmeta nabave pod točkom 2.1. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) na način da je dodana četvrta dionica pruge (Željeznička pruga M405 Zagreb Zapadni kolodvor – Trešnjevka Rasputnica). Zatim, u točki 4.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) uveden je uvjet zaposlenja ključnih stručnjaka 1, 2 i 3, što, prema mišljenju žalitelja, zahtijeva promjenu cjelokupnog koncepta sudjelovanja gospodarskih subjekata (sastavljanje potpuno novih zajednica ponuditelja, međusobne pregovore i dogovore kao i ishodenje novih bankarskih garancija, u koje je potrebno upisivati imena svih članova zajednice ponuditelja). Nadalje, u točki 8.3. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) izmijenjeni su relativni ponderi kriterija za odabir ponuda odnosno cijeli koncept vrednovanja ponuda u okviru kriterija za odabir ponuda čime je nužno za zainteresirane

gospodarske subjekte razmotriti, u pravilu s drugim partnerima s kojima sudjeluje u ponudi, promjenu prethodno planiranog načina sudjelovanja gospodarskih subjekata i izmjenu koncepta ponude. U istoj točki 8.3. dodan je potpuno novi kriterij odabira ponuda – poznavanje hrvatskog jezika u govoru i pismu. Također, Projektni zadatak izmijenjen je u cijelosti, pa su ga, posljedično, zainteresirani gospodarski subjekti primorani ispočetka proučavati, kao da je pokrenut novi postupak javne nabave. Tim više što naručitelj u Projektom zadatku nije posebno označio u kojim je dijelovima izmijenjen. Stoga, žalitelj smatra da određeni rok od 14 dana nije primjeren. Žalitelj ukazuje, prema njemu, na dodatan problem nedovoljno produljenog roka, a to je činjenica da ovo razdoblje pada u sezonu godišnjih odmora kada nastaje dodatni problem ažurnosti banaka i gospodarskih subjekata. Žalitelj smatra da se navedenim dodatno pogodovalo uobičajenoj zajednici ponuditelja na tržištu projektiranja željeznica ŽPD d.o.o. i Granova d.o.o. koji ovakve uvjete ispunjavaju te ne moraju poduzimati nikakve dodatne radnje, odnosno formirati nove zajednice u ovako kratkom roku. Naručitelj je, navodi žalitelj, bio obavezan rok za dostavu ponuda produljiti razmjerno složenosti predmeta nabave, odnosno uzimajući u obzir opsežnost zahtjeva postavljenih izmjenama dokumentacije o nabavi. Iako je zakonski rok od minimalno 10 dana od dana slanja ispravka poziva na nadmetanje ispoštovan, naručitelj je povrijedio obvezu iz ZJN 2016 da rok za dostavu ponuda mora odrediti razmjerno izmjenama dokumentacije o nabavi, što proizlazi i iz pravnog shvaćanja Državne komisije u rješenju KLASA: UP/II-034-02/20- 01/707.

Naručitelj u svom odgovoru na žalbeni navod u bitnome ističe da nije došlo do bitnih izmjena projektnog zadatka te je rok odredio sukladno članku 240. stavku 2. ZJN 2016. Profil traženih stručnjaka nije mijenjan. Dokazi za uvjet zaposlenja za stručnjake 1, 2 i 3 dostavljaju se nakon izvršnosti odluke o odabiru, do potpisa ugovora, što odabranom ponuditelju daje dovoljno vremena da riješi radnopravni status stručnjaka.

Iz dokumenta „95_Izmjene (7).pdf“ objavljenog 15. srpnja 2022. razvidno je da su predmetne izmjene svrstane u 21. točku.

Tako je iz točke 5. izmjena vidljivo da je naručitelj mijenjao točku 2.1. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) gdje je u opisu predmeta nabave dodana nova, četvrta dionica pruge - željeznička pruga M405 Zagreb Zapadni Kolodvor – Trešnjevka Rasputnica), dodatno je naglašeno da treba ishoditi potrebne dozvole te je navedeno da je ishodaenje svih potrebnih potvrda/izjava/suglasnosti (od strane imenovanog - DeBo i prijavljenog tijela - NoBo sukladno ZOSI NN63/20) na izrađenu projektnu dokumentaciju (idejnog te glavnog projekta) u obvezi projektanta, kao što sve troškove ishodaenja potvrda /izjava/o sukladnosti iz prethodne navedene točke, snose projektanti.

U točki 7. izmjena mijenjana je točka 4.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) naziva Oslanjanje na sposobnosti drugih gospodarskih subjekata gdje je dodan sljedeći tekst: „Sukladno članku 278. ZJN 2016, Naručitelj zahtijeva da u izvršenju ovog predmeta nabave izravno sam ponuditelj ili član zajednice ponuditelja raspolaže stručnjacima koji će biti odgovorni za izradu idejnih i glavnih projekata: željezničkog gornjeg ustroja, konstruktorskih građevina, željezničkog elektroenergetskog infrastrukturnog podsustava Zbog toga ponuditelj koji nastupa samostalno ili član zajednice gospodarskih subjekata koji će pružati predmetne usluge mora imati zaposlene stručnjake 1, 2 i 3 što će dokazati tako da dostavi dokaze/dokumente o njihovom radnopravnom statusu na puno radno vrijeme za vrijeme trajanja usluge (npr. potvrda (elektronički zapis) Zavoda za mirovinsko osiguranje ili drugi jednakovrijedni dokument). Za ostale usluge ponuditelj se može osloniti na sposobnosti drugih gospodarskih subjekata kako slijedi.“

U točki 12. izmjena mijenjana je točka 8.3. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) naziva Kriterij za odabir ponude na način da su izmijenjeni omjeri kriterija

za bodovanje ponuda (cijena ponude bodovat će se s 25 bodova umjesto s 40 bodova kako je do tada bilo propisano), a iskustvo stručnjaka s 75 bodova (do tada s 60 bodova). Također je za stručnjake 1, 2 i 3 dodano da će se bodovati i poznavanje hrvatskog jezika u govoru i pismu s 5 bodova. Izmijenjen je i tekst napomene ispod tablice bodovanja, te je na kraju točke dodan tekst koji se odnosi na dostavljanje dokaza u svrhu dokazivanja poznavanja hrvatskog jezika u govoru i pismu stručnjaka 1, 2 i 3.

U točki 20. izmjena mijenja se Projektni zadatak na način da je navedeno da se mijenja dio teksta u poglavljima: 1. Uvod, 2. Prometno značenje i tehničko – uporabno stanje pružnih dionica predmeta Projektnog zadatka, 3. Predmet projektnog zadatka, 4. Opseg i sadržaj dokumentacije, 5. Tehnički podaci i elementi za projektiranje i 6. Isporuka dokumentacije. Naručitelj je ovdje napomenuo da radi lakšeg snalaženja objavljuje ispravljani Projektni zadatak u čistopisu.

Uvidom u Projektni zadatak utvrđeno je da se sastoji od 55 stranica, da se cijeli Projektni zadatak sastoji od poglavlja: 1. Uvod, 2. Prometno značenje i tehničko – uporabno stanje pružnih dionica predmeta Projektnog zadatka, 3. Predmet projektnog zadatka, 4. Opseg i sadržaj dokumentacije, 5. Tehnički podaci i elementi za projektiranje i 6. Isporuka dokumentacije, te da naručitelj nije posebno označio u kojim je dijelovima isti izmijenjen.

U točki 7.3. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) naručitelj je propisao da gospodarski subjekti moraju ponude dostaviti najkasnije do 29. srpnja 2022. godine.

Ispravak poziva na nadmetanje poslan je u EOJN RH 15. srpnja 2022.

Člankom 240. stavkom 1. točkom 2. ZJN 2016 propisano je da je javni naručitelj obavezan produžiti rok za dostavu ponuda ili zahtjeva za sudjelovanje ako je dokumentacija o nabavi značajno izmijenjena, u kojem slučaju, sukladno stavku 2. tog članka, produljuje rok za dostavu razmjerno važnosti dodatne informacije, objašnjenja ili izmjene, a najmanje za deset dana od dana slanja ispravka poziva na nadmetanje.

Naručitelj je u konkretnom slučaju produljio rok za dostavu ponuda sukladno članku 240. stavku 1. točki 2. ZJN 2016., što žalitelj ne spori, međutim, smatra da iako je taj rok dulji od zakonom određene minimalne granice, isti nije primjeren i dostatan zbog spomenutih izmjena koje na strani potencijalnih ponuditelja iziskuju dodatne napore oko izrade i pripreme ponude. Prema ocjeni ovoga tijela, žalitelj nije sukladno članku 403. stavku 2. ZJN 2016 dokazao da je za konkretne izmjene dokumentacije o nabavi potrebno produženje roka za više od 14 dana, koji je odredio naručitelj, a koji rok je dulji od zakonom propisane minimalne granice od 10 dana od dana slanja ispravka poziva na nadmetanje odnosno ocijenjeno je da je rok za dostavu ponuda određen razmjerno izmjenama dokumentacije o nabavi.

Nadalje, žalitelj smatra da se opisanim dodatno pogodovalo zajednici ponuditelja ŽPD d.o.o. i Granova d.o.o., međutim, žalitelj niti ovdje nije sukladno članku 403. stavku 2. ZJN 2016 dokazao svoje tvrdnje.

Slijedom svega navedenog, predmetni žalbeni navod ocijenjen je neosnovanim.

Žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik dalje osporava izmjene u točki 2.1. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) navodeći da je naručitelj posve neopravdano na izvršitelja prebacio troškove ishođenja potvrda/izjava/suglasnosti o sukladnosti, a što je obveza naručitelja budući da se cjelokupni projekt izrađuje u ime i za račun naručitelja. Predmetna izmjena je prvenstveno neopravdana, potom nezakonita te nepotrebna. Žalitelj smatra da ponuditelji ne mogu izraditi svoju ponudu na ekonomski prihvatljiv način jer je nejasno koja vrsta i koja količina dokumentacije će biti potrebna kako bi se na temelju te dokumentacije ishodile posebne potvrde/izjave/suglasnosti o sukladnosti pa nije moguće izračunati te troškove. Žalitelj smatra da navedeno ne smije biti rizik ponuditelja/izvršitelja usluge. Navedene izmjene dokumentacije o nabavi, po

mišljenju žalitelja, pooštravaju uvjete izvorne dokumentacije o nabavi.

Očitujući se na žalbeni navod naručitelj u bitnome navodi da sporna odredba ne predstavlja propisivanje dodatnog troška za ponuditelja niti neopravdano prebacivanje troškova s naručitelja na ponuditelja, nego je riječ o izmjeni koja se odnosi na dopunu i pojašnjenje već postojeće odredbe iz točke 2.1. dokumentacije o nabavi o obvezi izrade sve potrebne dokumentacije i elaborata koji i nisu izrijekom navedeni, a bit će potrebni sukladno dobivenim Posebnim uvjetima. Tom izmjenom samo je pojašnjeno na koju se dokumentaciju obveza odnosi, a dakako da obveza ishođenja podrazumijeva i obvezu naknade troškova tog ishođenja, pojašnjava naručitelj. Predmetna odredba nije protivna niti jednoj zakonskoj odredbi, osobito ZJN 2016. Žalbeni navod ukazuje na nepoznavanje predmeta nabave i onoga što izrada projektne dokumentacije podrazumijeva, a svakako ovisno o kvaliteti izrade projektne dokumentacije ovisi koja će dokumentacije biti potrebna prilikom provjere infrastrukturnih podsustava od strane neovisnog tijela.

Uvidom u spornu točku 2.1. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) vidljivo je da ju je naručitelj mijenjao, i to na način da je, između ostalog, dodao sljedeći tekst: „Ishođenje svih potrebnih potvrda / izjava / suglasnosti (od strane imenovanog - DeBo i prijavljenog tijela - NoBo sukladno ZOSI NN63/20) na izrađenu projektnu dokumentaciju (idejnog te glavnog projekta) u obvezi su Projektanta. Također, svi troškovi ishođenja potvrda / izjava / o sukladnosti iz prethodne navedene točke, snose Projektanti.“

Sukladno članku 13. stavku 3. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave (Narodne novine broj 65/17 i 75/20), u cijenu ponude bez poreza na dodanu vrijednost moraju biti uračunati svi troškovi, uključujući posebne poreze, trošarine i carine, ako postoje, te popusti.

Prema ocjeni ovoga tijela, sporna odredba točke 2.1. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) nije nejasna i ne predstavlja rizik za ponuditelja/izvršitelja usluge. Naime, ponuditelji trebaju raspolagati stručnjacima (projektantima) koji trebaju imati potrebno obrazovanje, stručno znanje i iskustvo na traženim poslovima. Ponuditelji će upravo prema svojoj stručnoj analizi, izrađenoj i dostupnoj dokumentaciji te svom iskustvu u projektiranju i traženom u projektnom zadatku, a u okviru unaprijed poznatih zakonskih regulativa te zahtjeva predmetne dokumentacije o nabavi, ocijeniti opseg traženih poslova i ponuditi određenu cijenu. Dakle, ponuditelji će sve predvidive i poznate troškove uračunati u ponudu te će iste u konačnici snositi naručitelj. S obzirom da su sporne odredbe sastavni dio dokumentacije o nabavi, iste su za sve ponuditelje što znači da su svi ponuditelji u jednakoj situaciji u pogledu poduzimanja predradnji, izrade ponude, izračuna cijena i preuzimanja rizika. Stoga je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik zaključno osporava zakonitost točke 2.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) u dijelu propisane obveze sudjelovanja svih ključnih stručnjaka na 60 sastanaka. Žalitelj smatra da je naručitelj posve arbitrarno odredio broj sastanaka te mu je nejasno zašto je broj odredio baš na 60 zato što je točkom 2.5. dokumentacije o nabavi predviđeni rok izvršenja usluge 30 mjeseci, a razdoblje od 30 mjeseci znači da će se održati 30 mjesečnih sastanaka i 120 tjednih sastanaka. Nejasno je radi li se o svim redovitim sastancima (početni, tjedni i mjesečni) ili su u taj broj uključeni i *ad hoc* sastanci. Naručitelj ne precizira moguće predikcije *ad hoc* sastanaka, a što predstavlja neuobičajen rizik koji ponuditelji moraju preuzeti, sve suprotno članku 200. stavku 2. ZJN 2016. Pogotovo kad se uzmu u obzir izmjene točke 4.1., 4.2. i 4.3. dokumentacije o nabavi (B. Opis posla) u kojem je naručitelj propisao da na svakom sastanku moraju fizički prisustvovati ključni stručnjaci. Navedene izmjene dokumentacije o nabavi, po mišljenju žalitelja, pooštravaju uvjete izvorne dokumentacije

o nabavi.

Žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik, u odnosu na broj sastanaka, osporava i točku 4. dokumentacije o nabavi (B. Opis posla) navodeći sve argumente koji su izneseni za izmjenu točke 2.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima). Žalitelj zaključno u odnosu na izmjene koje se odnose na fizičko prisustvovanje stručnjaka na sastancima upućuje na argumente koje je iznio u žalbi u žalbenom predmetu koji se vodio kod ovoga tijela u žalbenom postupku KLASA: UP/II-034-02/22- 01/407.

Naručitelj u odgovoru na žalbu u bitnome navodi da ima pravo prema svojoj vlastitoj procjeni opisati predmet nabave i nije dužan davati obrazloženje za propisane zahtjeve koji se odnose na način izvršenja usluge, što ne predstavlja nezakonito postupanje. Budući da naručitelj nije precizirao na koju vrstu sastanaka se odnosi broj, podrazumijeva se da se odnosi na bilo koju vrstu sastanaka koje ugovor predviđa, a na kojem trebaju sudjelovati svi ključni stručnjaci. Obveza sudjelovanja stručnjaka na sastancima je već bila propisana prvotnom dokumentacijom o nabavi tako da isto ne predstavlja povećan rizik ili potrebu za poduzimanjem bilo kakvih opsežnih predradnji. Upravo je broj sastanaka preciziran kako bi ponuditelji mogli raspolagati svim podacima na temelju kojih mogu izračunati trošak dolazaka na sastanke, a sukladno rješenju ovoga tijela donesenom u predmetu KLASA: UP/II-034-02/22- 01/407, navodi naručitelj.

Uvidom u spornu točku 2.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) vidljivo je da ju je naručitelj mijenjao, i to na način da je, između ostalog, dodao sljedeći tekst: „Planirani broj sastanaka¹ - 60 sastanaka kojima moraju prisustvovati svi ključni stručnjaci. Smatra se da su svi troškovi ponuditelja vezani uz prisustvovanje gore navedenim sastancima uključeni u cijenu ponude. U slučaju produljenja ugovorenog roka zbog greške ponuditelja i/ili povećanja broja sastanaka na koje Naručitelj ne može utjecati, Ugovaratelj nema pravo na dodatnu naknadu. ¹Sukladno Rješenju DKOM-a Klasa: UP/II-034-02/22-01/407; Urbroj: 354-02/7-22-07 od 29.06.2022.)“.

Uvidom u spornu točku 4. dokumentacije o nabavi (B. Opis posla) vidljivo je da sadrži isti nadodani tekst kao u prethodno citiranoj točki 2.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima).

Pregledom dokumentacije o nabavi utvrđeno je da je naručitelj sastanke propisao u dijelu B. Opis posla, točka 4., koja je podijeljena u sedam podtočaka: 4.1. Početni sastanak, 4.2. Sastanci o napredovanju usluga – tjedni/mjesečni, 4.3. Ad-hoc sastanci, 4.4. Početni izvještaj, 4.5. Mjesečni izvještaji o napredovanju usluga, 4.6. Završni izvještaj, 4.7. Pregled izvještaja i rokovi dostave.

Naručitelj se u dokumentaciji o nabavi u spornim točkama poziva na rješenje ovoga tijela doneseno u žalbenom predmetu KLASA: UP/II-034-02/22-01/407. U tom žalbenom postupku stranke su također bile naručitelj HŽ infrastruktura d.o.o. i žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik. Za razliku od ovog žalbenog postupka gdje žalitelj osporava preciziranje broja sastanaka na kojem moraju prisustvovati ključni stručnjaci, isti žalitelj je u žalbenom postupku KLASA: UP/II-034-02/22-01/407 osporavao suprotnu situaciju gdje isti naručitelj nije precizirao broj takvih sastanaka. Navedeni navod žalitelja ovo je tijelo žalbenom postupku KLASA: UP/II-034-02/22-01/407 ocijenilo osnovanim uz obrazloženje da je isto protivno članku 200. stavcima 1. i 2. ZJN 2016 jer propisivanjem obveze sudjelovanja stručnjaka na neodređenom broju sastanaka u prostorijama naručitelja dovodi do situacije da ponuditelji koji raspolažu sa stručnjacima izvan mjesta izvršenja ugovora (prostorije naručitelja u Zagrebu) nemaju dovoljno informacija temeljem kojih bi mogli izračunati trošak dolazaka stručnjaka na sastanke na kojima je njihovo fizičko prisustvo obvezno, te samim time nemaju dovoljno elemenata za podnošenje usporedivih ponuda. Vodeći se navedenim pravnim shvaćanjem i primjedbama ovoga tijela iz rješenja KLASA: UP/II-034-02/22-01/407, isti naručitelj je u ovome postupku javne nabave precizirao broj sastanaka na kojem moraju prisustvovati

svi ključni stručnjaci (prema vlastitoj procjeni) upravo kako bi ponuditelji mogli raspolagati svim podacima na temelju kojih mogu izračunati trošak dolazaka na sastanke. Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da se određeni broj sastanaka odnosi na bilo koju vrstu sastanaka koje ugovor predviđa, a na kojem trebaju sudjelovati svi ključni stručnjaci. Slijedom navedenog, ovo tijelo je ocijenilo da naručitelj nije postupio nezakonito pa je žalbeni navod u tom dijelu ocijenjen neosnovanim.

U odnosu na osporavanje zakonitosti točke 2.4. dokumentacije o nabavi u dijelu u kojem se isti odnosi na fizičko prisustvovanje stručnjaka na sastancima i to u dijelu kojem žalitelj upućuje na argumente iznesene u drugoj žalbi koja je izjavljena pred ovim tijelom potrebno je napomenuti slijedeće.

Sukladno članku 403. stavku 1. ZJN 2016, u žalbenom postupku svaka stranka dužna je iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju. Stavkom 2. tog članka propisano je da je žalitelj obavezan dokazati postojanje postupovnih pretpostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi. Sukladno članku 420. stavku 1. točki 7. ZJN 2016 žalba obvezno sadržava žalbeni navod (opis nepravilnosti i obrazloženje). Prema tome, žalitelj je dužan u svakoj žalbi opisati i obrazložiti konkretne povrede zbog kojih smatra da je određena odluka, postupak ili radnja naručitelja nezakonita te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju, a ne pozvati se na argumentaciju iz prijašnjeg žalbenog postupka, kao što je to ovdje učinio žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik. Slijedom navedenog, ovo tijelo nije razmatralo zakonitost točki 2.4. dokumentacije o nabavi (A. Upute ponuditeljima) i 4. dokumentacije o nabavi (B. Opis posla) u kojima naručitelj traži *fizičko* prisustvovanje stručnjaka na sastancima, a o kojim žalbenim navodima je već odlučeno u prethodnom žalbenom postupku.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda postupka javne nabave.

U skladu sa svime prethodno navedenim, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja.

Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno odredbama članka 419. ZJN 2016.

Žalitelj Mobilita Evolva d.o.o., Zagreb je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna od čega se 5.000,00 kuna odnosi na naknadu za pokretanje žalbenog postupka sukladno članku 430. stavku 2. ZJN 2016, a iznos od 781,25 kuna na odvjetničku nagradu za sastavljanje žalbe, sukladno Tbr. 20.1., 22. i 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15 i 37/22).

Žalitelj Trames d.o.o., Dubrovnik je postavio zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka sukladno članku 430. stavku 2. ZJN 2016.

Sukladno članku 431. stavku 3. ZJN 2016, stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

Budući da su žalbe žalitelja osnovane, osnovani su i zahtjevi žalitelja za naknadom troškova žalbenog postupka, slijedom čega imaju pravo na naknadu traženih troškova žalbenog postupka, kako je prethodno navedeno. Slijedom navedenog, a temeljem članka 425. stavka 1. točke 6. ZJN 2016, odlučeno je kao pod točkama 2. i 3.

izreke ovog rješenja.

Naručitelj je sukladno odredbi članka 425. stavka 6. ZJN 2016, dužan postupiti sukladno izreci odluke Državne komisije najkasnije u roku od 30 dana od izvršne odluke, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama Državne komisije.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja u elektroničkom obliku putem informacijskog sustava.

PREDSJEDNICA